

frem for andre, men det vil naturligvis kunne indgå i vurderingen, om ansøgeren gennem sin beskæftigelse har en indsigt eller erfaring, der må betragtes som særlig relevant i relation til varetagelsen af hvervet som patientrådgiver.

Beskikkelsen i det enkelte tilfælde sker ved, at den vagthavende sygeplejerske fra den fortegnelse, som statsamtmanden har udarbejdet over antagne patientrådgivere, udtager den patientrådgiver, som står for tur. Beskikkelsen sker i almindelighed ved telefonisk underretning til patientrådgiveren, men skal efterfølgende bekræftes skriftligt.

Fremsætter patienten begæring om at få en anden patientrådgiver, som er optaget på fortegnelsen, beskikket, skal en sådan begæring så vidt muligt tages til følge, jf. § 25, stk. 3. Er der tale om en anmodning om at få en allerede beskikket patientrådgiver udskiftet med en anden, der er optaget på fortegnelsen over patientrådgivere, bør anmodningen dog kun imødekommes, hvis dette er rimeligt begrundet.

Medens den vagthavende sygeplejerskes og overlægens beskikkelse i medfør af henholdsvis § 25, stk. 2 og 3, altid vil ske i henhold til listen over faste patientrådgivere, kan andre end disse godt beskikkes som patientrådgiver af statsamtmanden i henhold til patientens udtrykkelige begæring, jf. § 25, stk. 4.

I disse tilfælde vil der dog altid ske en foreløbig beskikkelse af den patientrådgiver, der efter § 25, stk. 2, står for tur. Denne fungerer, indtil statsamtmanden har truffet afgørelse om, hvorvidt patientens anmodning om at få beskikket en patientrådgiver, der ikke er optaget på listen, kan imødekommes. Ved vurderingen af, om en sådan begæring bør tages til følge, bør der lægges vægt på, om begæringen er rimeligt begrundet, herunder om den, der ønskes beskikket, kan anses for egnet til hvervet. Nære pårørende til patienten og dennes venner kan meget vel være de eneste, som patienten har tillid til. Til disse kan man ikke stille krav om særlig indsigt eller kendskab til de forhold, som de faste patientrådgivere forudsættes at have erhvervet sig, men derimod nok om en umiddelbar forståelse for, hvad hvervet indebærer. Der må ikke foreligge interessemodsætninger, som patienten eventuelt ikke selv er tilstrækkelig opmærksom på.

Såfremt statsamtmanden finder beskikkelsen utilrådelig og derfor afslår at imødekomme patientens begæring, vil afslaget kunne påklages til Justitsministeriet.

Hvis patientrådgiveren skal kunne udføre sit hverv, er det nødvendigt, at rådgiveren på den ene side modtager relevante lægelige oplysninger om patienten og ikke må nøjes med, hvad denne selv kan og vil oplyse. Det er på den anden side også vigtigt at tage hensyn til patientens egne ønsker og lægernes

tavshedspligt. Det er en afvejning af disse modstridende hensyn, der gør det nødvendigt at foretage en selvstændig regulering af spørgsmålet, jf. forslaget § 27, idet forvaltningslovens regler om partsrepræsentation næppe vil være fuldt ud dækkende for den særlige retsstilling, der ønskes tilvejebragt på dette område.

Patientrådgiveren må have adgang til de oplysninger, som er nødvendige for, at patientrådgiveren kan varetage sit hverv. Patientrådgiveren skal f.eks. have adgang til at gøre sig bekendt med oplysningerne i tvangsprotokollen, jf. bemærkningerne til § 20. Dette gælder, selv om patienten direkte modsætter sig dette. Hvis en sådan situation opstår, bør overlægen dog altid søge afklaret, om beskikkelse af en anden patientrådgiver eventuelt vil ændre patientens holdning til spørgsmålet og i givet fald rejse sag herom.

Som et naturligt modstykke til de fortrolige oplysninger, patientrådgiveren modtager, har de tavshedspligt efter de gældende regler i forvaltningslovens § 27 og straffelovens § 152.

Patientrådgiveren bør på den anden side ikke have informationer, som af lægelige grunde ikke meddeles patienten.

Selv om patienten som hovedregel har ret til aktindsigt i sin egen journal, jf. § 9 i lov om offentlighed i forvaltningen, må patientrådgiverens adgang til at gøre sig bekendt med indholdet af journalen kræve et samtykke fra patienten.

Efter lovforslagets § 28 bortfalder beskikkelsen som patientrådgiver samtidig med, at det tvangsindgreb, der har udløst beskikkelsen, bringes til ophør. Patientrådgiveren skal dog søge afklaret, om patienten ønsker at klage over det nu afsluttede tvangsindgreb og i givet fald bistå hermed, ligesom patientrådgiveren skal yde bistand til gennemførelse af klagesager, der allerede er påbegyndt.

Der henvises i øvrigt til de almindelige bemærkninger under pkt. 6.2. og til betænkning nr. 1109/1987, side 87-94.

Patientråd

Til § 30

Der henvises til de almindelige bemærkninger under pkt. 6.4. og til betænkning nr. 1109/1987, side 94 f (bemærkninger til § 31 i udvalgets lovudkast).

Til kapitel 9

Underretning og klagevejledning m.v.

Til § 31

I tilfælde hvor frihedsberøvelse eller anden tvang agtes anvendt, skal patienten forinden underrettes